

CO₂ PRESTATIELADDER

PERIODIEKE EMISSIERAPPORTAGE 2023-2

Opdrachtgever:

Directie

Projectnr:

AAA257

Datum:

27 februari 2024

CO₂-PRESTATIELADDER®

Samen zorgen voor minder CO₂

CO2 PRESTATIELADDER

PERIODIEKE EMISSIERAPPORTAGE 2023-2

Opdrachtgever: Directie
Projectnr: AAA257
Rapportnr: 20240227_Emissierapportage 2023-2
Status: Definitief
Datum: 27 februari 2024

T 088 - 33 66 333
F 088 - 33 66 099
E info@kragten.nl

© 2021 Kragten
Niets uit dit rapport mag worden veelelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van Kragten. Het is tevens verboden informatie en kennis verwerkt in dit rapport ter beschikking te stellen aan derden of op andere wijze toe te passen dan waaraan in de overeenkomst toestemming wordt verleend.

Opsteller:
LHEM

Verificatie:
PKAA

Validatie:
STH

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	7
1.1	Geschiedenis en basisjaar.....	7
1.1.1	Rapportageperiode.....	7
1.1.2	Organisatiestructuur.....	7
1.1.3	Organisatorische grenzen Kragten.....	7
1.1.4	Verantwoordelijkheden.....	7
2	CO₂-EMISSIE INVENTARISATIEMETHODIEK	8
2.1	Emissiebronnen.....	8
2.1.1	Scope 1.....	8
2.1.2	Scope 2.....	8
2.1.3	Scope 3.....	9
2.2	Vrijstellingen in het kader van de ISO 14064.....	9
2.2.1	Zakelijke vliegreizen.....	9
2.2.2	GHG-verwijderingen.....	9
2.2.3	CO ₂ -uitstoot door verbranding van biomassa.....	9
2.3	Omrekening naar ton CO ₂ e.....	9
2.4	Onzekerheden.....	10
2.5	Verificatie van de inventarisatiemethodiek.....	10
3	RESULTATEN CO₂-EMISSIE INVENTARISATIE	11
3.1	Basisjaar 2019.....	11
3.1.1	Scope 1 2019.....	11
3.1.2	Scope 2 2019.....	11
3.1.3	Scope 3 2019.....	12
3.2	Resultaten 2023.....	13
3.2.1	Scope 1 2023.....	13
3.2.2	Scope 2 2023.....	13
3.2.3	Scope 3 2023.....	13
3.2.4	Trends basisjaar 2019 – 2023.....	14
3.2.5	Belangrijke wijzigingen ten opzichte van basisjaar 2019.....	15
3.3	Conclusies CO ₂ -emissie inventarisatie 2023.....	15
3.4	Toets aan doelstellingen.....	16
3.4.1	Kwantitatieve CO ₂ -reductiedoelstellingen.....	16
3.4.2	Inspanningsverplichtingen.....	17
3.5	Conclusies van prioriteiten en kansen voor verbeteringen.....	18
4	OVERZICHT PROJECTEN MET GUNNINGVOORDEEL	19
5	CHECKLIST ISO 14064	21

TABELLEN

Tabel 1	Scope 1 CO ₂ -inventarisatie basisjaar	11
Tabel 2	Scope 2 CO ₂ -inventarisatie basisjaar	11
Tabel 3	Scope 3 CO ₂ -inventarisatie basisjaar	12
Tabel 4	Scope 1 CO ₂ -inventarisatie 2023.....	13
Tabel 5	Scope 2 CO ₂ -inventarisatie 2023.....	13
Tabel 6	Scope 3 CO ₂ -inventarisatie 2023.....	13
Tabel 7	Trends basisjaar 2019 – 2023	14
Tabel 8	Wijzigingen CO ₂ -emissiefactoren	15
Tabel 9	Overzicht CO ₂ -emissies scopes 1, 2 en 3.....	15
Tabel 10	aantal projecten met gunningvoordeel 2023.....	19
Tabel 11	CO ₂ footprint projecten met gunningvoordeel	19
Tabel 12	Checklist ISO 14064.....	21

1 INLEIDING

In dit document wordt de CO₂-emissie inventarisatie van Kragten voor het jaar 2023 voor scope 1, 2 en 3 gerapporteerd. De rapportage is opgesteld conform NEN-EN-ISO 14064-1:2019 en daarvoor is in hoofdstuk 5 een checklist en verklaring opgenomen.

1.1 Geschiedenis en basisjaar

De eerste CO₂-emissie inventarisatie van Kragten heeft plaatsgevonden in 2012. Vóór 2012 werden geen CO₂-emissiegegevens verzameld. In de periode van 2012 tot en met 2016 werd er geïnventariseerd in het kader van het toen geldende CO₂-bewust certificaat. Na 2016 was deze activiteit volledig overgenomen in het ISO 14001 milieumanagementsysteem. In 2020 is Kragten zich opnieuw gaan inzetten op de CO₂-prestatieladder.

In de periode tussen 2012 en 2019 zijn er vele initiatieven binnen Kragten uitgevoerd en heeft het bedrijf zich verder ontwikkeld. Nu Kragten met een schone lei opnieuw begint aan de CO₂-prestatieladder is ervoor gekozen 2019 als basisjaar te gebruiken.

1.1.1 Rapportageperiode

Deze rapportage betreft de CO₂-emissie inventarisatie van 2023. Daarmee wordt specifiek de periode van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023 bedoeld.

1.1.2 Organisatiestructuur

De Kragten Herten Groep B.V. bezit de aandelen van Kragten B.V. (100%). Het CO₂-bewust certificaat is bedoeld voor Kragten B.V. Er zijn geen andere relevante onderdelen in bezit van de Kragten Herten Groep B.V.

1.1.3 Organisatorische grenzen Kragten

Voor het bepalen van de organisatorische grenzen van onze organisatie is de volgende methode doorlopen:

- Het gehele concern is meegenomen, dus het Greenhouse Gas Protocol wordt gevolgd.
- Als consolidatieaanpak is de Control Approach gebruikt, dat wil zeggen dat alle dochterbedrijven waarin Kragten een meerderheidsaandeel heeft voor 100% worden meegenomen.

De organisatorische grenzen worden bepaald door het bedrijf Kragten B.V. (twee locaties), onderdeel van de Holding Kragten Herten Groep B.V.

1.1.4 Verantwoordelijkheden

De verantwoordelijkheden omtrent de energiebeoordeling en CO₂-emissie inventarisatie liggen voornamelijk bij twee personen:

- KAM-manager, S. Teunissen
Eindverantwoordelijke voor het voldoen aan de eisen uit de CO₂-prestatieladder
Vertegenwoordiger namens de directie van Kragten
- CO₂-coördinator, L.W. Hemelaar
Inhoudelijk verantwoordelijk voor het CO₂-emissie managementsysteem
Inzamelen gegevens, berekenen inventarisatie en rapportage opstellen

Deze verantwoordelijkheden zijn opgenomen in het ISO 9001 kwaliteitsmanagementsysteem van Kragten.

2 CO₂-EMISSIE INVENTARISATIEMETHODIEK

In dit hoofdstuk wordt kort de inventarisatiemethodiek toegelicht. De volledige beschrijving en werkwijze van de CO₂-emissie inventarisatiemethodiek is uitgewerkt in het CO₂-emissie managementactieplan.

2.1 Emissiebronnen

2.1.1 Scope 1

In het kader van de scope 1-emissies worden de volgende bronnen geïnventariseerd:

- Gasverbruik van de kantoorpanden
 - Voor het kantoor te Herten via slimme meter en de jaarfactuur.
 - Voor het kantoor te Rosmalen is gasvrij.
- Brandstofverbruik van de leasevoertuigen in beheer van Kragten
 - Getankte liters brandstof worden opgevraagd bij de beheerders Alphabet en Wagenplan.

2.1.2 Scope 2

In het kader van de scope 2-emissies worden de volgende bronnen geïnventariseerd:

- Werkgerelateerd vervoer met huurauto's
 - Gebaseerd op de administratie van factuurkilometers van de verhuurder.
- Elektriciteitsverbruik van de kantoorpanden
 - Voor beide kantoren wordt er gebruik gemaakt van de slimme meters welke inzichtelijk zijn gemaakt via de webviewer van Censo.
 - Voor de jaarrapportage wordt gebruik gemaakt van de jaarfacturen.
- Laden van elektrische leaseauto's
 - Geladen KWh van elektrische leaseauto's worden opgevraagd bij de beheerders Alphabet en Wagenplan.

2.1.3 Scope 3

In het kader van de scope 3-emissies wordt de volgende bron geïnventariseerd:

- Woon-werkverkeer met privéauto's
Gebaseerd op de administratie van gedeclareerde reisdagen en de werkelijke afstand tussen woon- en werkadres.
- Werkgerelateerd vervoer met privéauto's
Gebaseerd op de administratie van gedeclareerde kilometers.
- Zakelijke vliegreizen
Gebaseerd op de administratie van vliegreisfacturen; vliegreizen komen voor Kragten zelden voor.
- Werkgerelateerd openbaar vervoer
Gebaseerd op de informatie van de NS-businesscard en <https://www.ns.nl/mijnnszakelijk>
Voor het busvervoer worden de kosten geregistreerd. Met een factor van 23 eurocent per kilometer wordt een schatting gemaakt van de gereide kilometers om de CO₂-emissie te berekenen. (bron; ACM vervoersmonitor 2019, 28-01-2021, [hyperlink](#)).

2.2 Vrijstellingen in het kader van de ISO 14064

Om als emissie-inventarisatie te voldoen aan de NEN-ISO 14064 -1:2019 moeten er aanvullende emissiebronnen/-putten benoemd worden in de rapportage. In deze paragraaf wordt benoemd welke aspecten van de emissie-inventarisatie conform de ISO 14064 niet van toepassing zijn voor de situatie van Kragten.

2.2.1 Zakelijke vliegreizen

Zakelijke vliegreizen zeer incidenteel voor Kragten. In 2023 hebben er geen zakelijke vliegreizen plaatsgevonden.

2.2.2 GHG-verwijderingen

Broeikasgasverwijdering door middel van binding van CO₂ vindt bij Kragten niet plaats.

2.2.3 CO₂-uitstoot door verbranding van biomassa

Kragten doet niet aan de verbranding van biomassa. Deze bron is dus niet relevant voor de CO₂-emissie inventarisatie.

2.3 Omrekening naar ton CO₂e

Alle relevante gegevens van CO₂-emissiebronnen worden omgerekend naar ton CO₂ equivalent (CO₂e). De berekening hiervan gebeurt met per bron specifieke CO₂-emissiefactoren. Deze omrekenfactoren worden bepaald en vastgelegd in Green Deal en op de website www.co2emissiefactoren.nl. Tijdens de uitvoering van de aan deze rapportage ten grondslag liggende inventarisatie zijn alle relevante CO₂-emissiefactoren gecontroleerd.

Voor de berekening in deze rapportage is gebruikgemaakt van de CO₂-emissiefactoren die in 2022 geldig zijn.

2.4 Onzekerheden

De resultaten in deze rapportage zijn onderhevig aan een bepaalde onzekerheid. De gegevens worden in vertrouwen zo goed mogelijk geïnventariseerd en berekend. Afhankelijk van de methode is het omrekenen van emissiebronnen naar ton CO₂-equivalent (CO₂e) per definitie onderhevig aan onzekerheden in het gebruik van rekenfactoren. Deze factoren worden zo goed als mogelijk wetenschappelijk onderbouwd en met regelmaat gecontroleerd door Green Deal.

Er wordt aangenomen dat deze onzekerheden een minimale invloed hebben op de kwaliteit van de CO₂-emissie inventarisatie.

Enkele dieselauto's van het wagenpark van Kragten zijn uitgerust met AdBlue-toevoeging. Door het toevoegen van AdBlue aan de uitlaatgassen (voor de katalysator) wordt de uitstoot van NO_x verminderd. Er is geen CO₂-emissiefactor beschikbaar en volgens Green Deal is de invloed verwaarloosbaar klein.

2.5 Verificatie van de inventarisatiemethodiek

De CO₂-emissie inventarisatiemethodiek zoals in dit rapport beschreven en verder beschreven in het CO₂-emissie managementactieplan wordt jaarlijks geverifieerd middels een interne en externe audit. Dit proces is vastgelegd in het CO₂-emissie managementactieplan en verder opgenomen in het ISO 9001 kwaliteitsmanagementsysteem van Kragten.

De interne audit wordt uitgevoerd door het interne auditteam en wordt gecontroleerd door een bekwaam externe adviseur.

De externe audit wordt door een door SKAO erkende certificerende instelling uitgevoerd.

Resultaten uit deze verificatie worden specifiek besproken in de jaarlijkse directiebeoordeling.

3 RESULTATEN CO₂-EMISSIE INVENTARISATIE

In dit hoofdstuk worden de resultaten van de CO₂-emissie inventarisatie gepresenteerd. De resultaten zijn opgedeeld in de scope 1-, scope 2- en scope 3-emissies, conform het GHG-protocol. In paragraaf 3.1 zijn de resultaten van het basisjaar 2019 opgenomen. In paragraaf 3.2 de resultaten van 2023.

3.1 Basisjaar 2019

3.1.1 Scope 1 2019

Tabel 1 Scope 1 CO₂-inventarisatie basisjaar

Bron	Specificatie	Hoeveelheid H1	Hoeveelheid H2	Hoeveelheid H1+H2	CO ₂ -emissie factor (kg CO ₂ /eenheid)	Ton CO ₂ H1	Ton CO ₂ H2	Ton CO ₂ H1+H2
Gas (m ³) jaarafrekening	Herten jaarafrekening			25.387,00	1,890			47,98
	Den Bosch jaarafrekening			7.210,00	1,890			13,63
Gas (m ³) handmetingen	Herten Schoolstraat 8-14-18	15.286,17	9.632,93	24.919,10	1,890	28,89	18,21	
	Den Bosch meter HBW 5 A	1.909,69	1.266,95	3.176,64	1,890	3,61	2,39	
	Den Bosch meter HBW 5 B	2.325,48	1.506,10	3.831,58	1,890	4,40	2,85	
Autobrandstof (liter)	Diesel	37.000,22	31.908,64	68.908,86	3,309	122,43	105,59	228,02
	Benzine	31.994,53	35.924,84	67.919,37	2,884	92,27	103,61	195,88
Scope 1 totaal								485,51

3.1.2 Scope 2 2019

Tabel 2 Scope 2 CO₂-inventarisatie basisjaar

Bron	Specificatie	Hoeveelheid H1	Hoeveelheid H2	Hoeveelheid H1+H2	CO ₂ -emissie factor (kg CO ₂ /eenheid)	Ton CO ₂ H1	Ton CO ₂ H2	Ton CO ₂ H1+H2
Huurauto's (km)		3.043,00	4.280,00	7.323,00	0,220	0,67	0,94	1,61
Elektriciteit jaarafrekening (kWh)	Herten jaarafrekening			200.139,00	0,000			0,00
	Den Bosch jaarafrekening			88.688,00	0,649			57,56
Elektriciteit handmeting (kWh)	Herten Schoolstraat 8	93.513,00	99.100,00	192.613,00	0,000	0,00	0,00	0,00
	Herten Schoolstraat 18	3.704,25	3.768,53	7.472,78	0,000	0,00	0,00	0,00
	Den Bosch	18.949,00	20.314,89	39.263,89	0,649	12,30	13,20	-
	Laden elektrische auto's	4.083,55	9.995,86	14.079,41	0,413	1,69	4,13	5,81
Scope 2 totaal								64,98

3.1.3 Scope 3 2019

Tabel 3 Scope 3 CO₂-inventarisatie basisjaar

Bron	Specificatie	Hoeveelheid H1	Hoeveelheid H2	Hoeveelheid H1+H2	CO ₂ -emissie factor (kg CO ₂ /eenheid)	Ton CO ₂ H1	Ton CO ₂ H2	Ton CO ₂ H1+H2
Zakelijke vliegreizen (km)	Vlucht <700 km	0,00	0,00	0,00	0,297	0,00	0,00	0,00
	Vlucht 700-2500 km	0,00	0,00	0,00	0,200	0,00	0,00	0,00
	Vlucht >2500 km	0,00	0,00	0,00	0,147	0,00	0,00	0,00
Zakelijke reizen privéauto's (km)		180.038,00	176.877,00	356.915,00	0,220	39,61	38,91	78,52
OV intercity (km)		36.602,00	32.212,00	68.814,00	0,000	0,00	0,00	0,00
OV bus (schatting) (km)		3.964,00	3.341,00	7.305,00	0,140	0,55	0,47	1,02
OV stoptrein (km)		0,00	0,00	0,00	0,024	0,00	0,00	0,00
OV tram (km)		0,00	0,00	0,00	0,066	0,00	0,00	0,00
OV metro (km)		0,00	0,00	0,00	0,074	0,00	0,00	0,00
OV internationale trein (km)		0,00	0,00	0,00	0,026	0,00	0,00	0,00
Woon-werkverkeer (km)		349.520	403.531	753.051	0,22	76,89	88,78	165,67
Scope 3 totaal								245,21

3.2 Resultaten 2023

3.2.1 Scope 1 2023

Tabel 4 Scope 1 CO₂-inventarisatie 2023

Bron	Specificatie	Hoeveelheid	CO ₂ -emissie factor (kg CO ₂ /eenheid)	Ton CO ₂
Gas (m ³)	Herten Schoolstraat 8-14-18	26.162,00	2,079	54,39
	Diesel	19.023,49	3,256	61,94
Autobrandstof (liter)	Benzine	83.729,02	2,821	236,20
	Scope 1 totaal			352,53

3.2.2 Scope 2 2023

Tabel 5 Scope 2 CO₂-inventarisatie 2023

Bron	Specificatie	Hoeveelheid	CO ₂ -emissie factor (kg CO ₂ /eenheid)	Ton CO ₂
Huurauto's (km)		0,00	0,193	0,00
Elektriciteit (kWh)	Herten Schoolstraat	161.613,00	0,000	0,00
	Rosmalen	61.892,00	0,000	0,00
	Laden elektrische auto's	91.703,23	0,427	30,90
Scope 2 totaal			30,90	

3.2.3 Scope 3 2023

Tabel 6 Scope 3 CO₂-inventarisatie 2023

Bron	Specificatie	Hoeveelheid	CO ₂ -emissie factor (kg CO ₂ /eenheid)	Ton CO ₂
Woon-werkverkeer (km)		633.399,00	0,193	122,25
Zakelijke vliegreizen (km)	<700 km	0,00	0,297	0,00
	700-2500 km	0,00	0,200	0,00
	>2500 km	0,00	0,147	0,00
Zakelijke reizen privéauto's (km)		308.428,40	0,193	59,53
OV intercity (km)		100.345,00	0,000	0,00
OV bus (schatting) (km)		7.308,00	0,103	0,52
OV stoptrein (km)		0,00	0,024	0,00
OV tram (km)		0,00	0,066	0,00
OV metro (km)		0,00	0,074	0,00
OV internationale trein (km)		0,00	0,026	0,00
Scope 3 totaal				181,77

3.2.4 Trends basisjaar 2019 – 2023

Tabel 7 Trends basisjaar 2019 – 2023

Bron	Specificatie	Ton CO ₂ 2019	Verbruik 2019	Ton CO ₂ 2023	Verbruik 2023	CO ₂	Ton CO ₂	Verbruik
Scope 1		470,28		352,53		-25,04%	-117,75	
Gas (m3)	Herten jaarafrekening	47,98	25.387,00	54,39	7,28%	13,36%	6,41	3,05%
	Den Bosch jaarafrekening	13,63	7.210,00	0,00	6,25%	-100,00%	-13,63	-100,00%
Autobrandstof (km)	Diesel	222,58	68.908,86	61,94	-67,62%	-72,17%	-160,64	-72,39%
	Benzine	186,10	67.919,37	236,20	19,64%	26,92%	50,10	23,28%
Scope 2		64,98		30,90		-52,44%	-34,08	
Huurauto's (km)		1,61	7.323,00	-	-	-100,00%	-1,61	-100,00%
Elektriciteit (kWh)	Herten jaarafrekening	-	200.139,00	-	173.645,00			-19,25%
	Den Bosch jaarafrekening	57,56	88.688,00	-	114.077,00	-100,00%	-57,56	-30,21%
	Laden elektrische auto's	5,81	14.079,41	30,90	71.480,99	431,47%	25,09	551,33%
Scope 3 business travel		245,21		182,29		-25,87%	-63,44	
Woon-werk vervoer	Woon-werkverkeer (km)	165,67	753.051,00	122,25	477.858,50	-26,21%	-43,42	-15,89%
Zakelijke reizen privéauto's (km)		78,52	356.915,00	59,53	258.343,99	-24,19%	-18,99	-13,58%
OV intercity (km)		-	68.814,00	0,00	100.345,00			-100,00%
OV bus (schatting) (km)		1,02	7.305,00	0,52	7.308,00	-49,26%	-0,50	0,04%
OV stoptrein (km)		0,00	0,00	0,00	0,00			
OV internationale trein (km)		0,00	0,00	0,00	0,00			
Zakelijke vliegreizen (km)	vlucht <700 km	0,00	0,00	0,00	0,00			
	vlucht 700-2500 km	0,00	0,00	0,00	0,00			
	vlucht >2500 km	0,00	0,00	0,00	0,00			

3.2.5 Belangrijke wijzigingen ten opzichte van basisjaar 2019

Op 1 januari 2023 zijn er verschillende CO₂-emissiefactoren aangepast. De aanpassingen zijn weergegeven in de onderstaande tabel.

Tabel 8 Wijzigingen CO₂-emissiefactoren

CO ₂ -emissiefactor (kg CO ₂ e/eenheid)	2019	2022	2023
Benzine (liter)	2,884	2,784	2,821
Diesel (liter)	3,309	3,262	3,256
Brandstoftype onbekend (liter)	0,220	0,193	0,193
Bus type onbekend (km)	0,140	0,103	0,109
Bus, tram, metro gemiddeld (km)	-	0,071	0,075
Stroom onbekend (kWh)	0,413	0,427	0,337
Gas (m ³)	1,890	2,085	2,079

De beargumentering voor deze verandering is te vinden op de website www.co2emissiefactoren.nl onder de wijzigingen berichtgeving van 20 januari 2023. Op basis van deze beargumentering is er besloten om de emissiefactoren van het basisjaar niet aan te passen. De nieuwe emissiefactoren hebben elk te maken met nieuwe situaties omtrent deze emissiebronnen in 2023. Ten behoeve van het overige openbaar vervoer wordt nu gebruik gemaakt van 'bus, tram, metro gemiddeld' als emissiefactor.

3.3 Conclusies CO₂-emissie inventarisatie 2023

De CO₂-emissie van scope 1, 2 en 3 in 2023 zijn in onderstaande tabel samengevat en vergeleken met het basisjaar 2019. Opgemerkt wordt dat Kragten voor de scope 3-emissies een kwantitatieve doelstelling heeft geformuleerd voor het woon-werkverkeer en een inspanningsverplichting voor de overige relevante categorieën. In onderstaande tabel is voor de scope 3-emissies dan ook uitsluitend het woon-werkverkeer opgenomen. Voor de CO₂-prestatieladder worden de emissies afkomstig uit de scope 3 business travel geteld als scope 2-emissies.

Tabel 9 Overzicht CO₂-emissies scopes 1, 2 en 3

Scope	CO ₂ -emissie 2019 (ton)	CO ₂ -emissie 2023 (ton)	Reductie %
1	470,28	352,53	-33,40%
2 + business travel	86,97 *	90,95	4,38%
3 woon-werkverkeer	165,67	122,25	-35,52%

In de eerste helft van 2023 is Kragten gesetteld in een nieuw normaal voor onze werkzaamheden. Verschillende maatregelen van Kragten betreffende mobiliteit en thuiswerken zijn aangehouden en zijn meer effectief dan verwacht was. Thuis- en Tele- werken bevalt goed en het volume aan vervoer blijft verminderd ten opzichte van 2019. Het lijkt er zeker op dat de bedrijfscultuur zich permanent heeft aangepast met CO₂-emissiereductie als gevolg. Er is voor het eerst een stijging te zien in de scope 2 emissies. Dit is afkomstig uit het nog onvolledige inzicht in de elektraverbruik voor elektrische voertuigen. De stijging van de emissies in scope 2 gaan wel gepaard met een grotere reductie in scope 1 gezien er traditionele voertuigen ingewisseld worden voor hybride of full electric voertuigen.

* De getoonde emissie voor 2019 wijkt af van de inventarisatie, dit is omdat er in 2023 geconstateerd is dat in 2023 zijn we erachter gekomen dat onze groene stroom helemaal niet zo groen was! Het nieuwe kantoor te Rosmalen is wel écht groen. Om onszelf niet rijk te rekenen zien we dit niet als behaalde reductie, maar dit moeten we wel transparant rapporteren.

3.4 Toets aan doelstellingen

3.4.1 Kwantitatieve CO₂-reductiedoelstellingen

De doelstellingen die Kragten heeft geformuleerd voor scopes 1 en 2 voor de periode 2020-2023 luiden:

- Scope 1 reductie van 15,83% ten opzichte van 2019
- Scope 2 reductie van 8,58% ten opzichte van 2019

Deze reductiedoelstelling is per jaar verder verfijnd en resulteert in een reductiedoelstelling voor 2022 van 3,83% voor scope 1 en 2,14% voor scope 2.

De doelstelling die Kragten heeft geformuleerd voor scope 3-emissies als gevolg van woon-werkverkeer luidt: "Kragten realiseert in 2030, voor de scope 3-emissie afkomstig uit woon-werkverkeer, een CO₂-reductie van 15% ten opzichte van 2019". Ook deze doelstelling is per jaar verfijnd en resulteert in een reductiedoelstelling voor 2023 van 1,5%.

Geconcludeerd kan worden dat Kragten voor scope 1 en 3 de reductiedoelstelling ruim behaald heeft. Op scope 2 is er een tekort van inzicht ontstaan door de grote groei in elektrische voertuigen. Dit dient beter uitgezocht te worden. Op de overkoepelende totaal doelstelling is de invloed minimaal.

3.4.2 Inspanningsverplichtingen

Ten aanzien van de meest materiële scope 3-emissies richt Kragten zich naast het woon-werkverkeer op:

- CO₂-reductie in de advisering
- Verduurzamen van de inkoop van diensten

CO₂-reductie in de advisering

Kragten ambieert het procentuele aandeel van projecten met een duurzaam karakter te doen groeien.

Door het uitvoeren van meer projecten waarbij Kragten als adviserende partij kan helpen om bij ketenpartners CO₂-reductie te behalen, kan Kragten een CO₂-reductie teweegbrengen die groter is dan wat haalbaar is binnen de eigen bedrijfsvoering.

De doelstelling is concreet: "Kragten ambieert een continue groei van het aandeel projecten met een duurzaam karakter en invloed op CO₂-emissies bij de klant ten opzichte van de gehele projectenportefeuille."

De afgelopen jaren (vanaf 2015) houdt Kragten zich in de advisering onder andere bezig met projecten waarin de aspecten duurzaamheid en circulariteit een rol spelen.

Kragten heeft voor twee onderdelen van de bedrijfsvoering specifieke inspanningsdoelstellingen geformuleerd. Het doel is hierbij om CO₂-reductiegericht advies toe te passen op een groeiend aandeel projecten binnen circulaire economie en grootschalig grondverzet. Deze twee onderwerpen zijn uitgekozen op basis van onze PMC-analyse en daaruit volgende ketenanalyses.

Verduurzamen van de inkoop van diensten

De inventarisatie van de scope 3-emissies van Kragten bij upstream ketenpartners heeft veel inzicht opgeleverd ten aanzien van potentiële reductiemogelijkheden. Gebleken is dat de inzet van lokale partijen binnen projecten verder kan worden uitgebouwd. Voor deze categorie zijn geen kwantitatieve doelen gesteld aangezien de CO₂-emissie van deze categorie sterk afhankelijk is van de aard en locatie van projecten die worden uitgevoerd. De doelstellingen voor deze categorie zijn geformuleerd voor de periode 2021-2023 en richten zich op het meer inzetten van lokale partijen en de bewustwording van de projectleiders hieromtrent.

3.5 Conclusies van prioriteiten en kansen voor verbeteringen

In de eerste helft van 2022 is de manier waarop er bij Kragten wordt gewerkt (thuis/kantoor) teruggekeerd naar een normale situatie. Er zijn geen (overheids-)maatregelen meer van toepassing op ons werk dus komt men weer meer naar kantoor. Echter, door de lockdownperiode is een nieuwe cultuur ontstaan met meer digitale overleggen en thuiswerken. Deze mentaliteitsverandering was een van de grotere gestelde maatregelen voor het reduceren van de CO₂-emissie afkomstig uit mobiliteit. Bij de werknemers wordt het ook als positief ervaren om de ruimte te krijgen thuis te werken en niet voor elk overleg tijd kwijt te zijn met vervoer.

De invloed van deze verminderde mobiliteit is goed te merken in de grote CO₂-reductie afkomstig uit ons vervoer, verdeeld over alle drie de scopes. Tegelijkertijd zetten we de ontwikkeling door om het vervoer dat nog noodzakelijk is te verduurzamen met de adoptie van zuinigere leaseauto's. Sinds 2019 is Kragten van één naar zestien elektrische voertuigen gegaan.

Ondanks dat het geen invloed heeft op de CO₂-emissie is er in het elektriciteitsverbruik van het kantoor te Herten een grote slag gemaakt met de installatie van zonnepanelen. Deze aanschaf zorgt voor een significante reductie in elektriciteitsverbruik, deze groene stroom kan vervolgens elders toegepast worden.

Verbetering 1

Thuiswerken blijft, dat is wel duidelijk geworden voor Kragten. De verminderde CO₂-emissies veroorzaakt door het thuiswerken zijn maar matig in beeld. Aangezien het hier om een structurele verandering gaat wordt het in de toekomst van belang om hiervoor indicatief de scope 3 emissies te inventariseren. Hoe dit voor Kragten uitvoerbaar is moet nog onderzocht worden.

Verbetering 2

In het algemeen zijn de prestaties in scope 1 en 2 positief, maar het gasverbruik van het kantoor te Herten fluctueert erg veel en kan in het algemeen beter. Om de doelstelling van 5% reductie in het verbruik te behalen moeten er concrete stappen ondernomen gaan worden.

Verbetering 3

De invloed van de overstap op elektrische voertuigen is nog onvoldoende inzicht op. Een deel van de energievraag van de elektrische leaseauto's zal ongetwijfeld groen voorzien worden en de situatie omtrent de laadpalen bij de kantoren is onduidelijk, dit moet beter uitgezocht worden. Het belang hiervan zal alleen maar toenemen.

4 OVERZICHT PROJECTEN MET GUNNINGVOORDEEL

In dit hoofdstuk wordt de voortgang van de projecten verkregen met gunningvoordeel behandeld. Sinds het verkrijgen van het CO₂-Prestatieladder certificaat verkrijgt Kragten verschillende projecten met gunningvoordeel tijdens het offerte traject. Voor deze projecten wordt er een individuele registratie uitgevoerd om het aandeel op de totale CO₂ footprint van Kragten te bepalen. Voor deze projecten wordt ook geacht dat er nadrukkelijker aandacht besteed wordt aan project specifieke reductiemaatregelen. Deels wordt dit voorzien door de Kragten-brede maatregelen omtrent mobiliteit en telewerken. Indien mogelijk wordt er gekeken om in het werk zelf nog aanvullende maatregelen te treffen. Dit is echter niet voor alle projecten mogelijk.

Tabel 10 aantal projecten met gunningvoordeel 2023

Project gestart in 2023	37
Project beëindigd in 2023	30
Projecten actief in 2023	62

Tabel 11 CO₂ footprint projecten met gunningvoordeel

Bron	Verbruik	Emissiefactor	CO ₂ in kg
Uren	15849	0,216	3428,512
km Leaseauto	9801	0,193	1891,593
km leaseauto elektrisch	6710	0	0
km Poolauto	950	0,180	171
km eigen vervoer	9140	0,193	1764,02
	kg CO ₂	ton CO ₂	% van footprint 2023
	7255,125	7,255	1,640%

5 CHECKLIST ISO 14064

In de onderstaande tabel wordt per onderdeel uit de ISO 14064 genoemd waar in deze rapportage eraan voldaan wordt. Kragten verklaart hiermee volwaardig aan de NEN-EN-ISO 14064-1:2019 te voldoen.

Tabel 12 Checklist ISO 14064

NEN-EN-ISO 14064-1:2019 Paragraaf 9.3.1	Paragraaf	Rapporteringseis
A	1.1.2/1.1.3	Beschrijving van rapporterende organisatie
B	1.1.4	Verantwoordelijke persoon/personen
C	1.1.1	Periode waarover organisatie rapporteert
D	1.1.2/1.1.3	Documentatie van de organisatorische grenzen
E	1.1.3	Documentatie van genoemde organisatorische grenzen en bijbehorende criteria
F	3.2.1	Directe GHG-emissies gescheiden in ton CO ₂
G	2.2.3	Beschrijving van CO ₂ -uitstoot door biomassa
H	2.2.2	GHG-verwijderingen in ton CO ₂
I	2.2	Verklaring van weglaten CO ₂ -emissiebronnen en -putten
J	3.2.2	Indirecte GHG-emissies gescheiden in ton CO ₂
K	3.1	GHG-emissie inventarisatie basisjaar
L	3.2.4	Verklaring verandering en nacalculaties van basisjaar
M	2.3	Referentie/beschrijving inclusief reden voor gekozen berekenmethode
N	3.2.4	Verklaring veranderingen in gekozen berekenmethode ten opzichte van andere jaren
O	2.1	Referentie/documentatie van gebruikte GHG-factoren en verwijderdata
P	2.4	Beschrijving impact van onzekerheden op accuraatheid GHG-emissies en verwijderdata
Q	2.4	Onzekerheden van beoordelingsomschrijvingen en -uitkomsten
R	1	Opmerking dat emissie inventaris is gemaakt in overeenstemming met NEN-EN-ISO 14064-1:2019
S	2.5	Opmerking dat emissie inventarisatie is geverifieerd inclusief type verificatie
T	2.3	De GWP-waarden die bij de berekening zijn gebruikt, evenals hun bron